

Optoelectronică, structuri și tehnologii

Curs 11
2014/2015

Orar

- ▶ Examen
 - 10.12.2013, P7

Capitolul 12

- ▶ **Behzad Razavi**
Design of Integrated Circuits for Optical Communications
- ▶ carte1.pdf (2,3)
- ▶ 29 pg.

Lista subiecte

- ▶ Amplificatoare transimpedanță
 - 4.1
 - 4.1.1
 - 4.2
 - 4.2.1
 - 4.3
 - 4.3.1
- ▶ Circuite pentru controlul emițătoarelor optice
 - 10.3
 - 10.3.1
 - 10.4
 - 10.4.1

Diода Laser

Capitolul 9

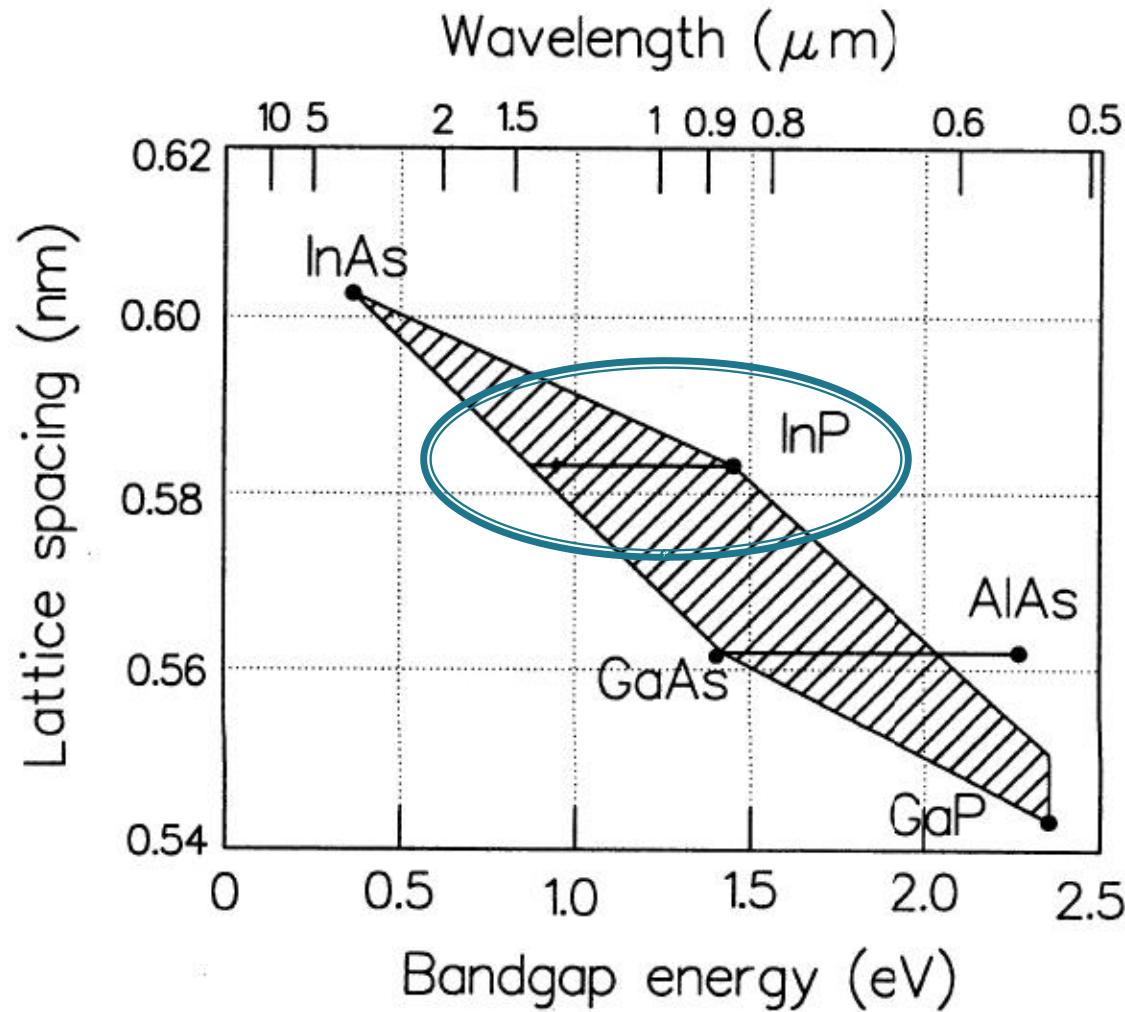
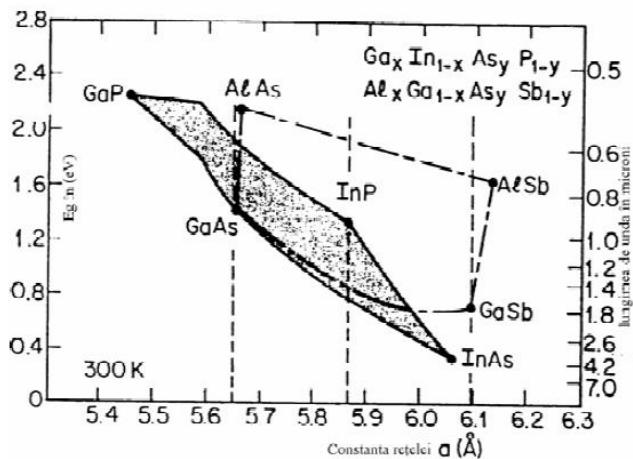
Lățimea benzii interzise/lungime de undă pentru materialele uzuale

Material	Formula	Wavelength Range λ (μm)	Bandgap Energy W_g (eV)
Indium Phosphide	InP	0.92	1.35
Indium Arsenide	InAs	3.6	0.34
Gallium Phosphide	GaP	0.55	2.24
Gallium Arsenide	GaAs	0.87	1.42
Aluminium Arsenide	AlAs	0.59	2.09
Gallium Indium Phosphide	GalnP	0.64-0.68	1.82-1.94
Aluminium Gallium Arsenide	AlGaAs	0.8-0.9	1.4-1.55
Indium Gallium Arsenide	InGaAs	1.0-1.3	0.95-1.24
Indium Gallium Arsenide Phosphide	InGaAsP	0.9-1.7	0.73-1.35

$$E_g = h\nu; \quad \lambda = \frac{hc}{E_g}$$

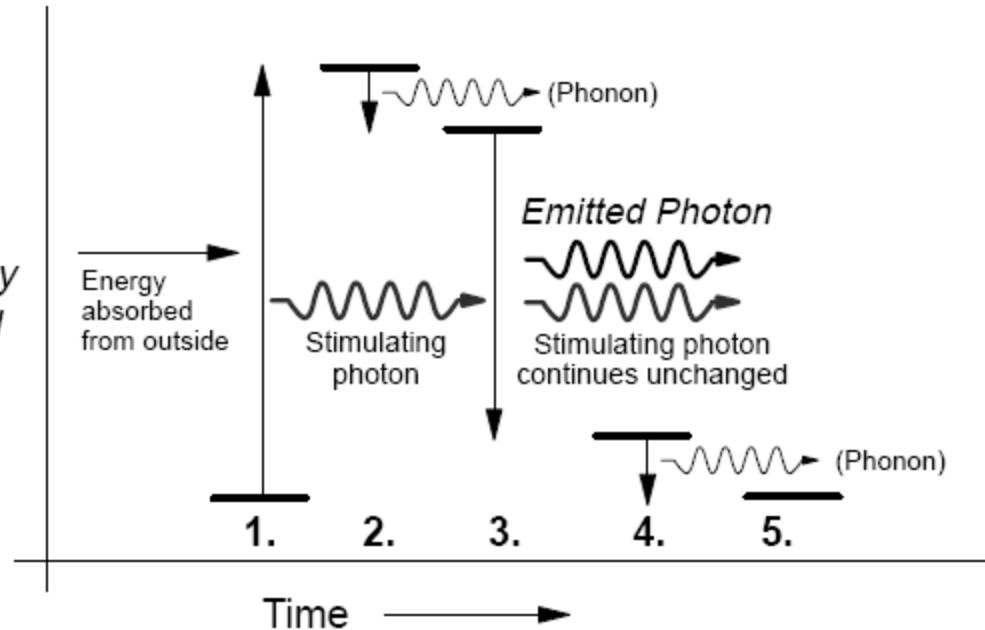
- ▶ h constanta lui Plank $6.62 \cdot 10^{-32} \text{ Ws}^2$
- ▶ c viteza luminii **in vid** $2.998 \cdot 10^8 \text{ m/s}$

Dependența benzii interzise de constanta rețelei

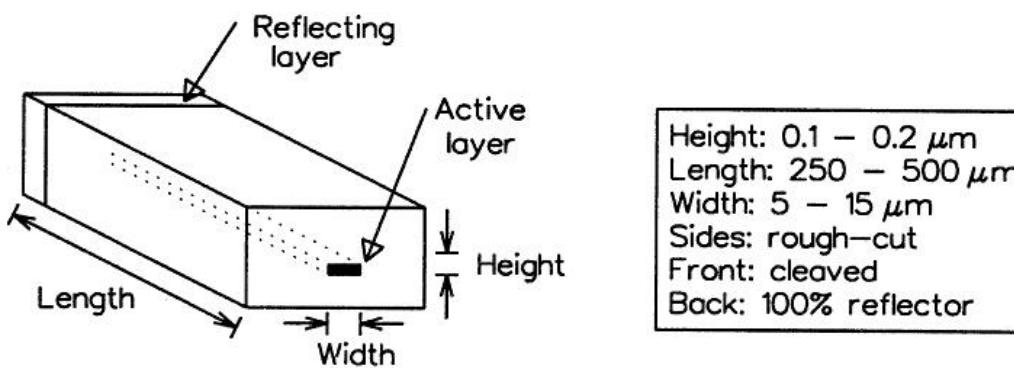
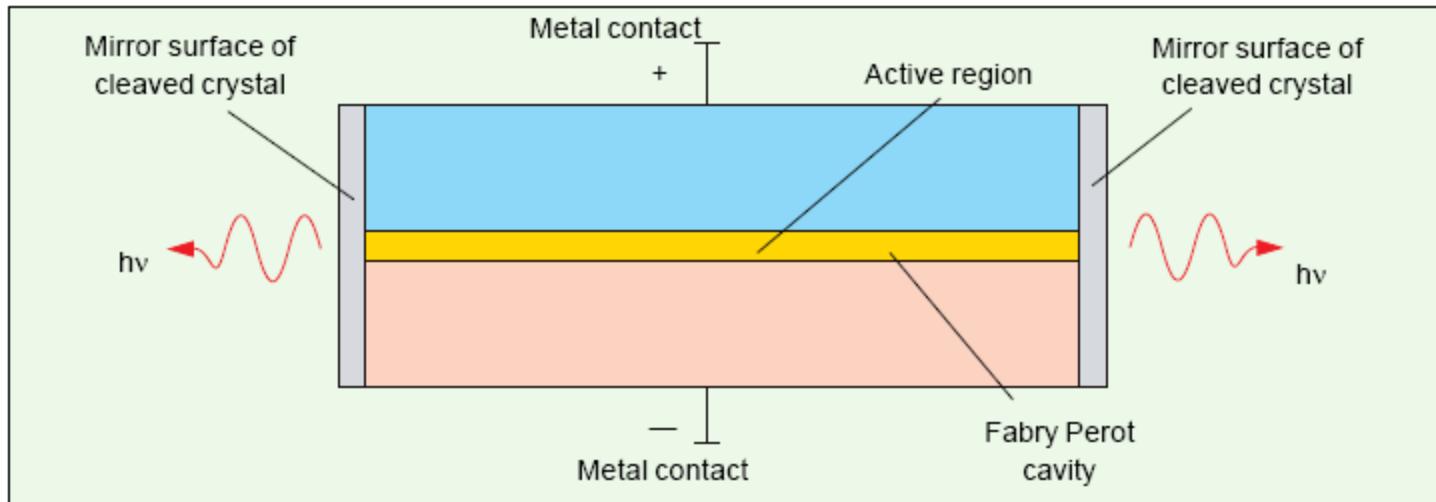

Materiale cu 4 nivale energetice

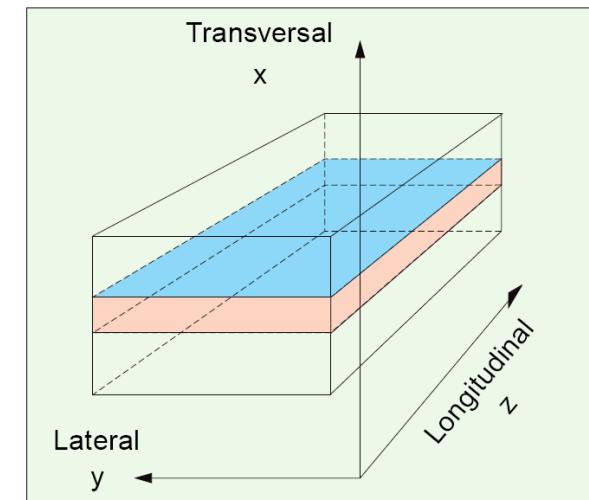
- ▶ La un material cu 4 nivale energetice tranzitia radianta a electronului (3) se termina intr-o stare instabila, starea de echilibru obtinandu-se prin emisia unui fonon
- ▶ Inversiunea de populatie se obtine mult mai usor datorita electronilor din starea intermediara

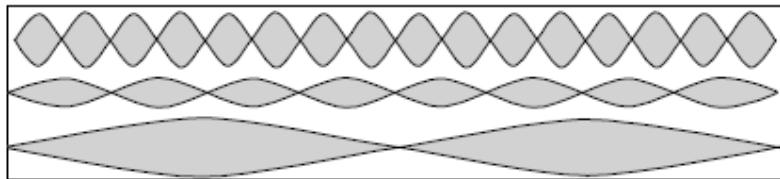
Diода LASER Fabry Perot

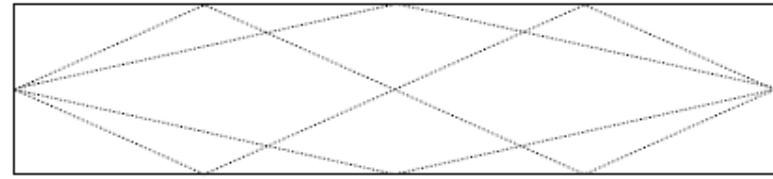
Definirea directiilor in
dioda LASER

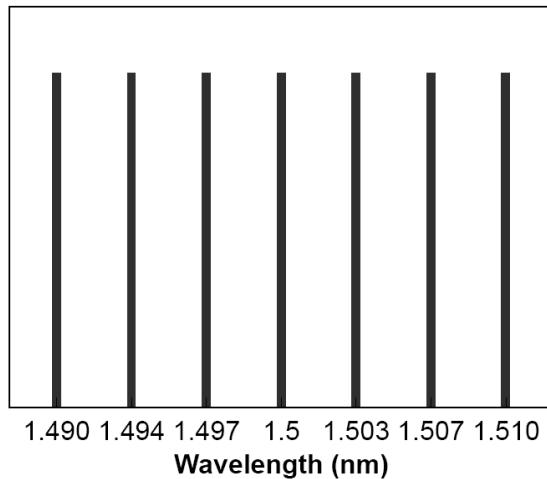
Spectrul diodei LASER

Longitudinal Modes

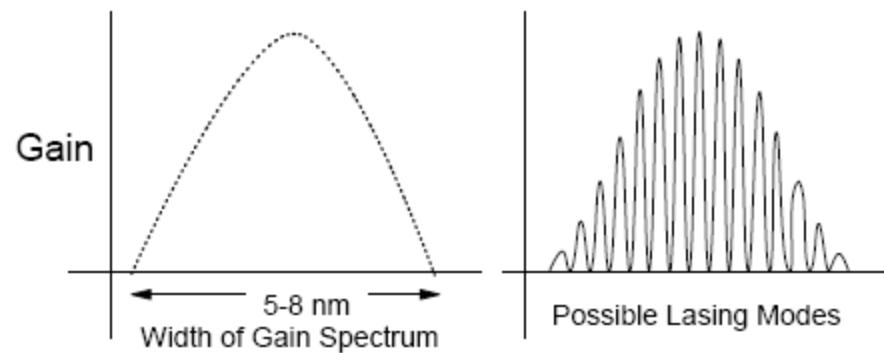

Lateral Modes

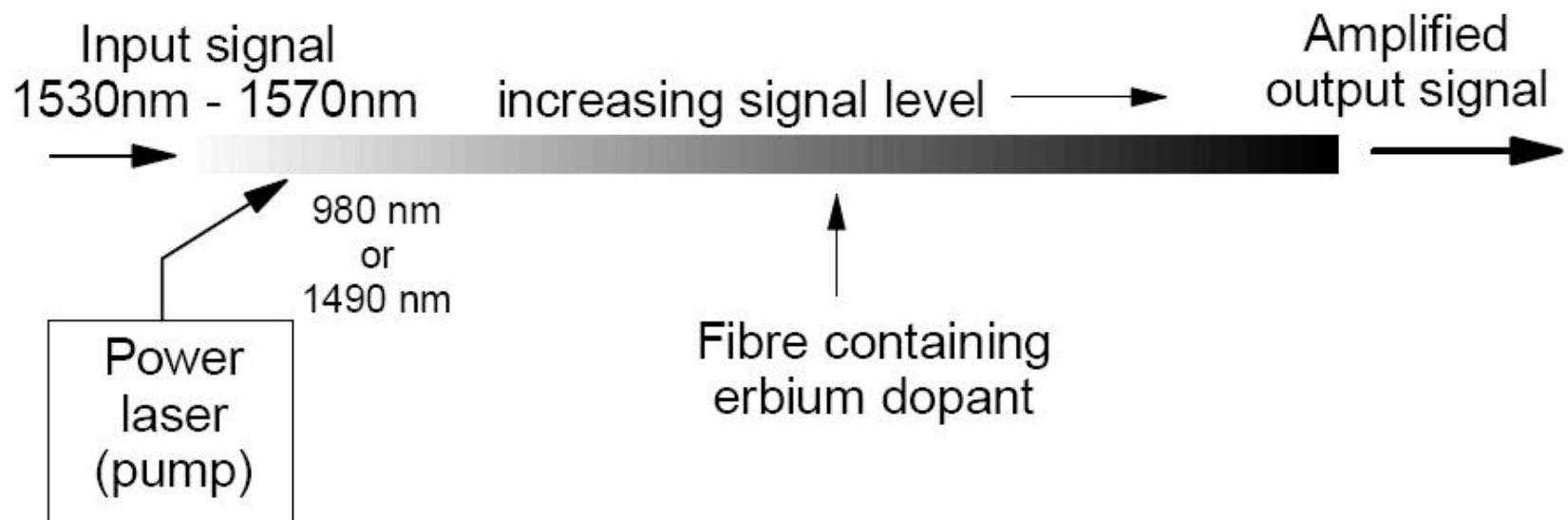
$$f_k = k \cdot \frac{c_0}{2 \cdot n \cdot L} \quad \Delta f = \frac{c_0}{2 \cdot n \cdot L}$$

$$\Delta\lambda \approx \frac{\lambda_0^2}{2 \cdot n \cdot L}$$

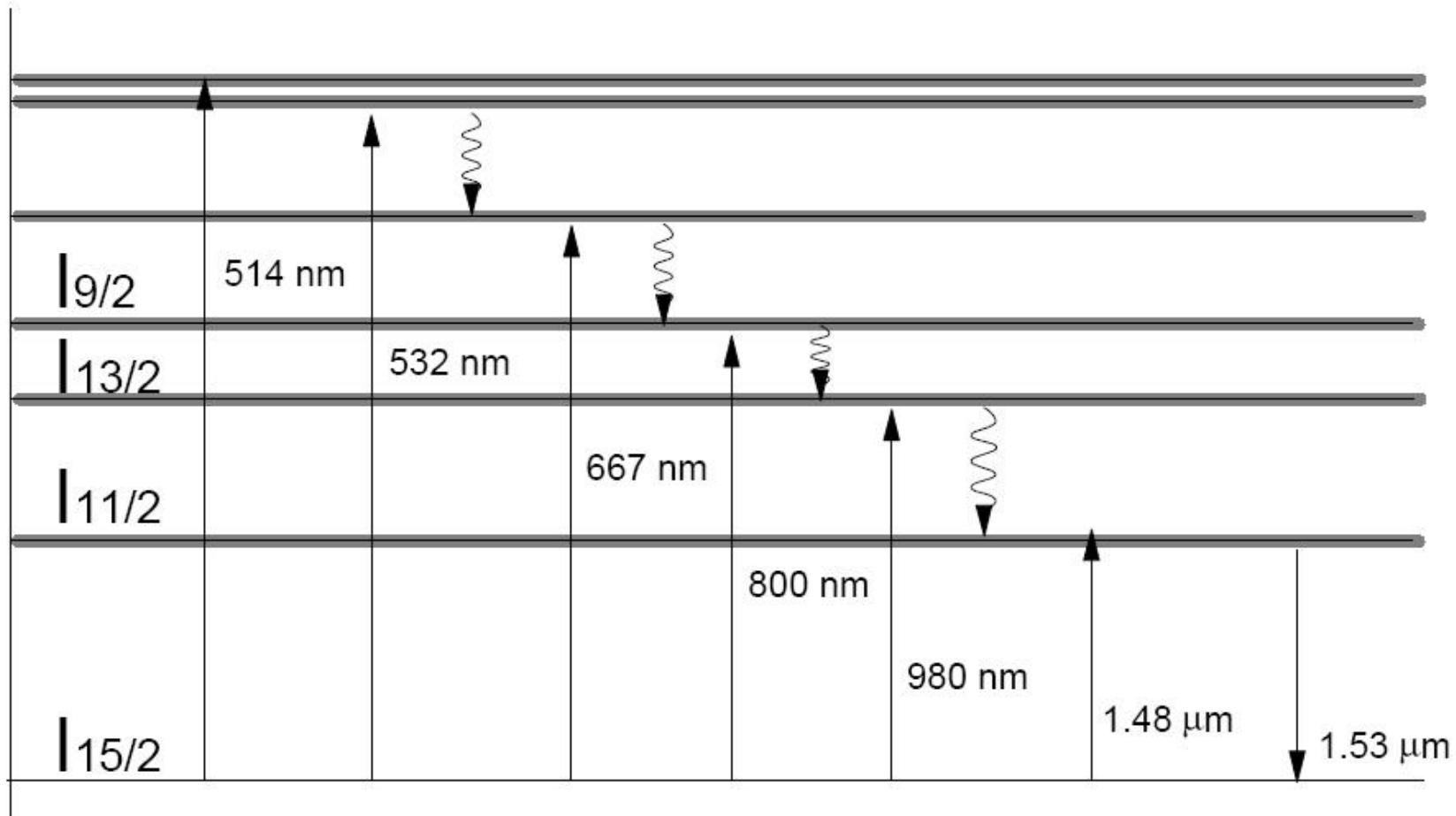

EDFA

► Erbium Dopped Fiber Amplifier

EDFA

Fotodioda

Capitolul 10

Detectori optici

► Cerinte

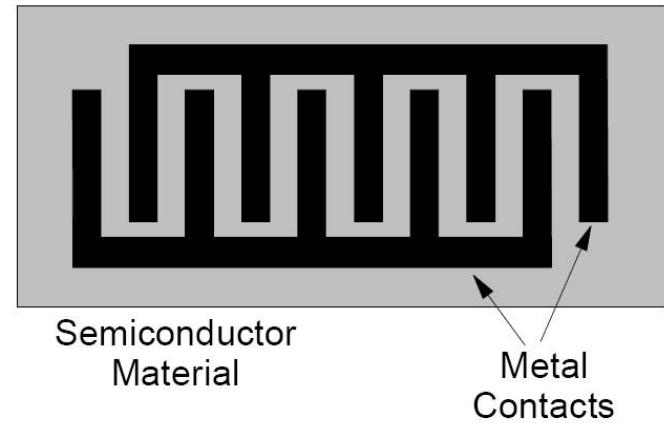
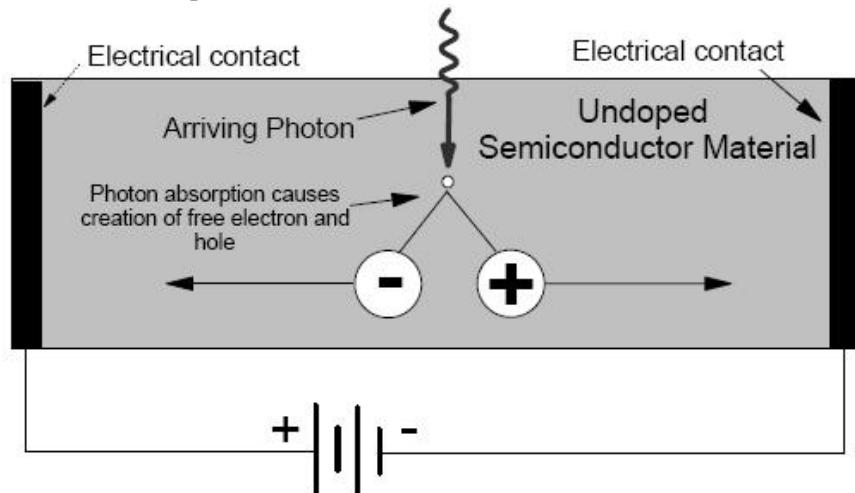
- eficienta crescuta a conversiei optic/electric
- zgomot redus
- raspuns uniform la diferite lungimi de unda
- viteza de raspuns ridicata
- liniaritate

► Principii de operare

- fotoconductori $R = R(P_o)$
- fototranzistori $I_B = I_B(P_o)$
- fotodiode $I = I(P_o)$
 - pn
 - pin
 - pin cu multiplicare in avalansa
 - Schottky

Fotoconductori

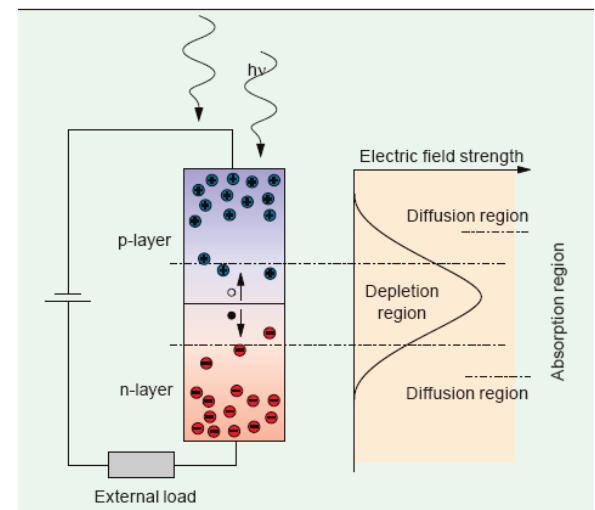
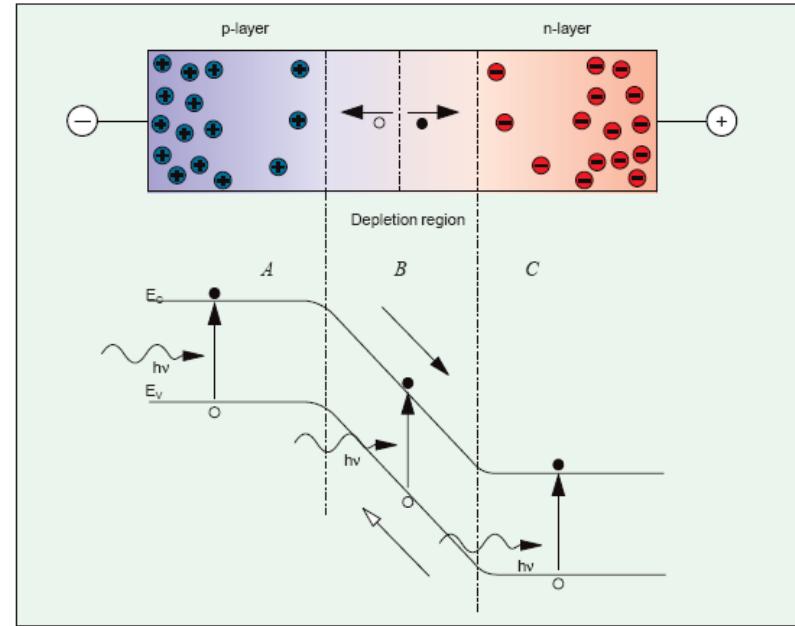
▶ Principiu

▶ Recent dispozitive Metal Semiconductor Metal (filtru interdigital) au inceput sa fie utilizate pentru usurinta de fabricare si integrare in aplicatii mai putin pretentioase

Fotodioda – Principiul de operare

- ▶ Jonctiunea pn este polarizata invers
- ▶ Lumina este absorbita in regiunea golita de purtatori, un foton absorbit generand o pereche electron-gol
- ▶ Sarcinile sunt separate de campul electric existent in regiunea golita si genereaza un curent in circuitul exterior

Fotodioda – Principiul de operare

- ▶ Energia necesara pentru eliberarea unei perechi electron gol

$$h\nu = \frac{hc}{\lambda} \geq E_g$$

- ▶ Lungime de unda de taiere

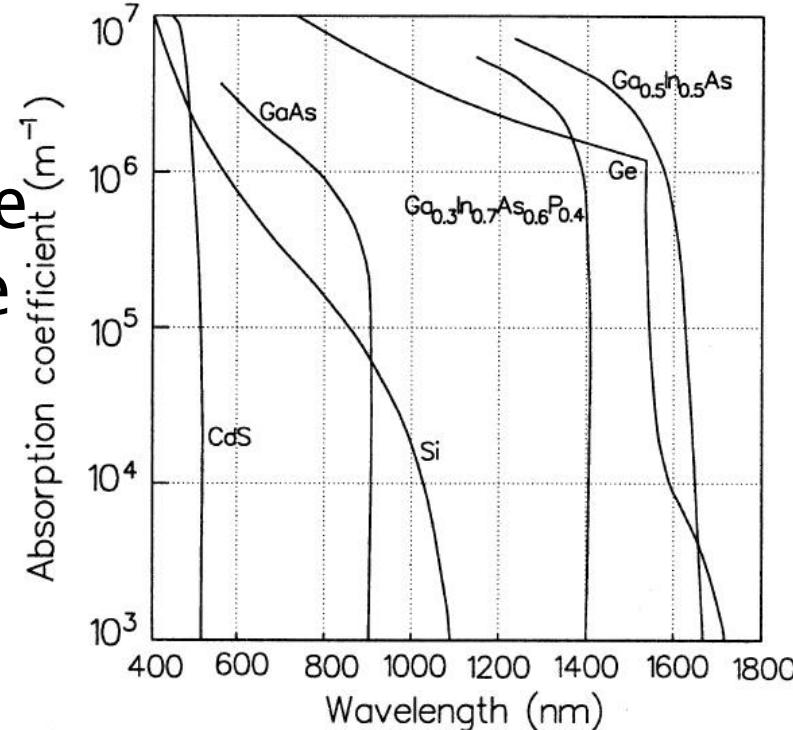
$$\lambda_{\max} = \frac{hc}{E_g}$$

- ▶ Puterea optica absorbita in zona golita de purtatori (w) aflata la o adincime d in interiorul dispozitivului

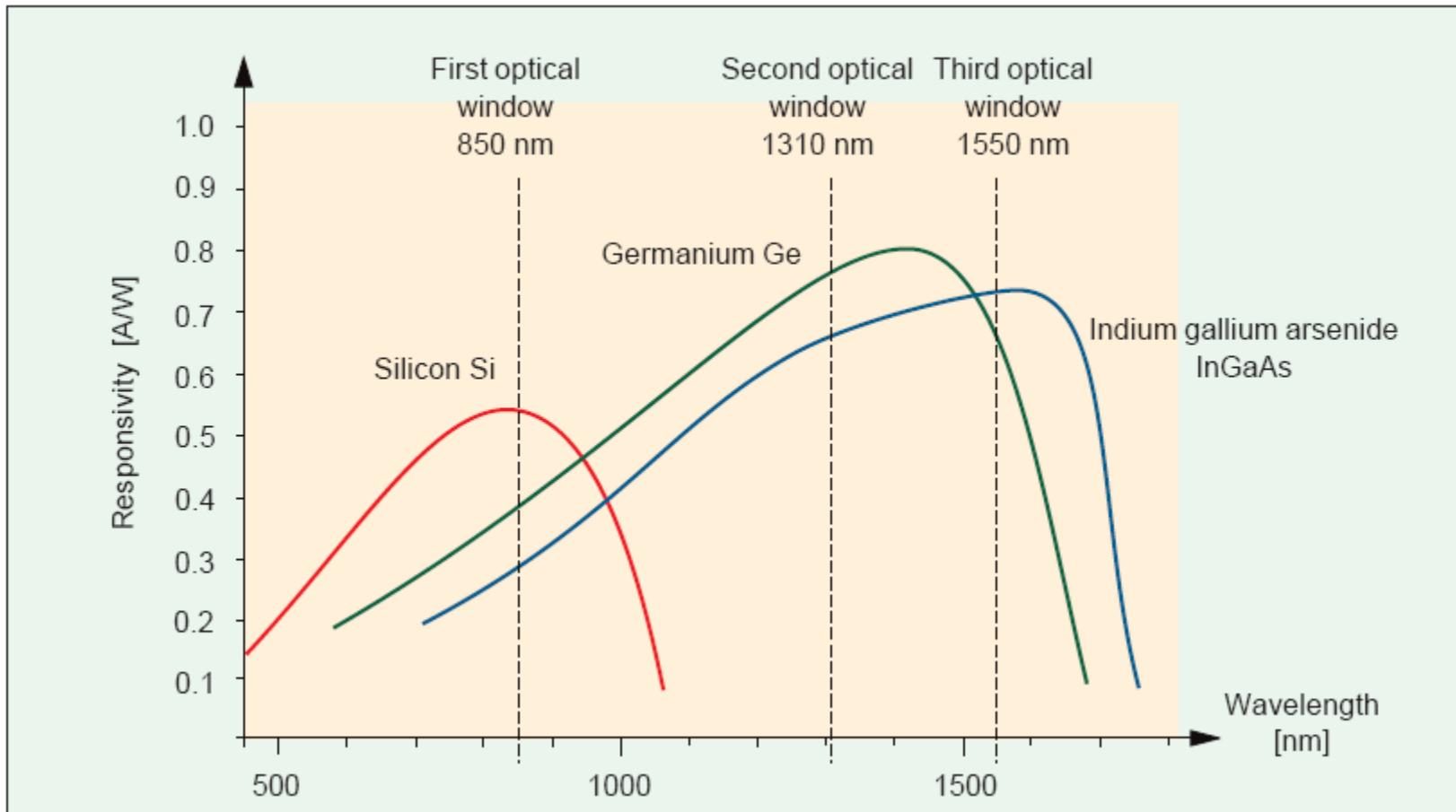
$$P(w) = P_i \cdot e^{-\alpha \cdot d} \cdot (1 - e^{-\alpha \cdot w}) \cdot (1 - R_f)$$

Fotodioda – Principiul de operare

- ▶ Coeficientul de absorbtie pentru materialele uzuale
- ▶ Valoarea mare a coeficientului de absorbtie la lungimi de unda reduse implica scaderea rezponsivitatii
- ▶ Ca urmare comportarea **tuturor** materialelor este de tip trece banda

Materiale utilizate pentru fotodiode

Fotodioda – Marimi caracteristice

- ▶ Eficiența cuantica – raportul dintre numărul de perechi electron–gol generate și numărul de fotoni incidenti

$$\eta = \frac{n_e}{n_f}$$

- ▶ În unitatea de timp numărul de fotoni depinde de puterea optică, iar numărul de electroni impune curentul generat

$$\eta = \frac{I/e}{P/h\nu}$$

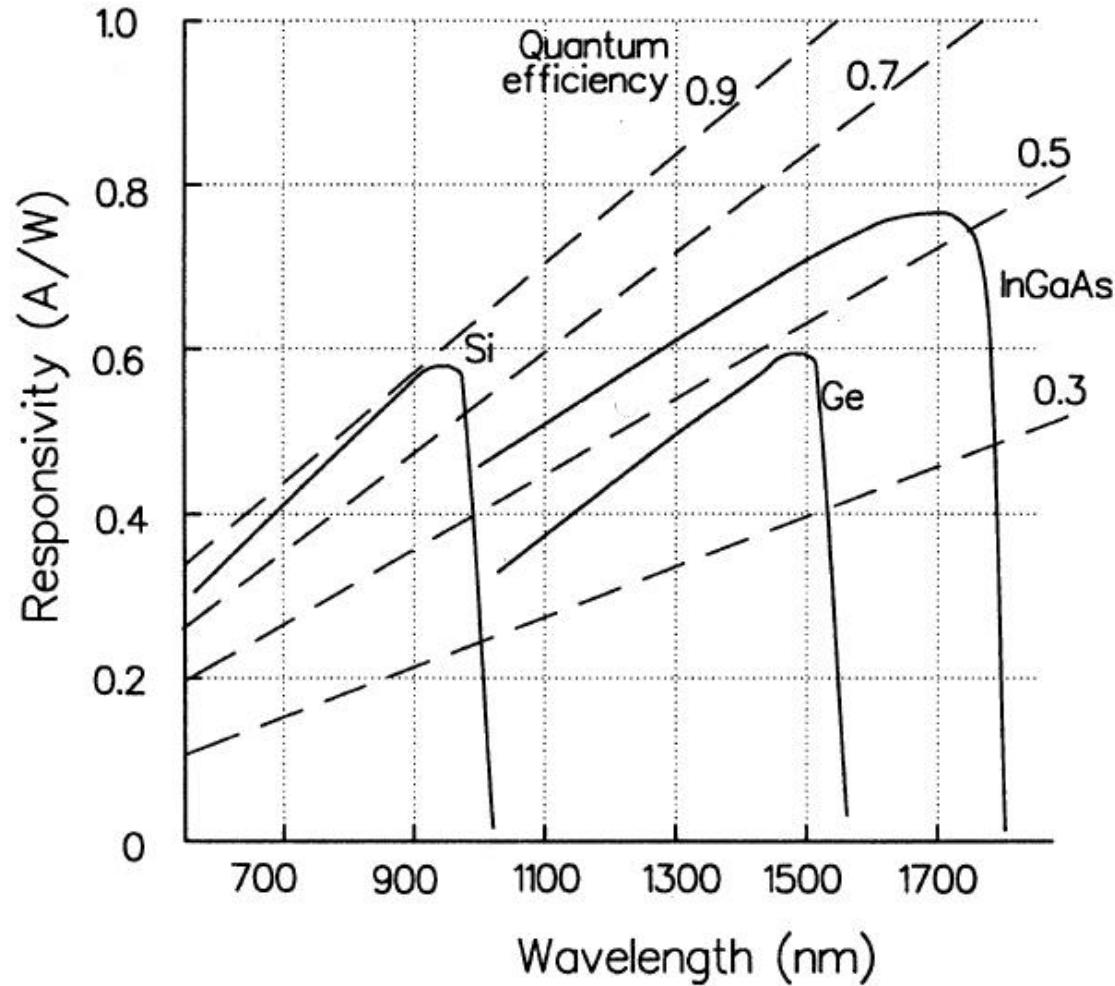
- ▶ Rezonanța

$$R = \frac{I}{P_o} = \frac{\eta \cdot e \cdot \lambda}{hc}$$

$$R = 0.8 \cdot \eta \cdot \lambda [\mu m] \quad \left[\frac{A}{W} \right]$$

Fotodiode – marimi karakteristice

$$R = \frac{I}{P_o} = \eta \cdot \frac{e}{hc} \cdot \lambda$$

Materiale utilizate pentru fotodiode

Material	λ [μm]	Responsivitate [A/W]	Viteza [ns]	Curent de intuneric
Si	0.85	0.55	3	1
Si	0.65	0.4	3	1
InGaAs	1.3–1.6	0.95	0.2	3
Ge	1.55	0.9	3	66

- Dezavantajul major pentru Ge este curentul de intuneric mare

Material	Eg (eV)
GaAs	1.43
GaSb	0.73
GaAs _{0.88} Sb _{0.12}	1.15
Ge	0.67
InAs	0.35
InP	1.35
In _{0.53} Ga _{0.47} As	0.75
In _{0.14} Ga _{0.86} As	1.15
Si	1.14

Current de intuneric

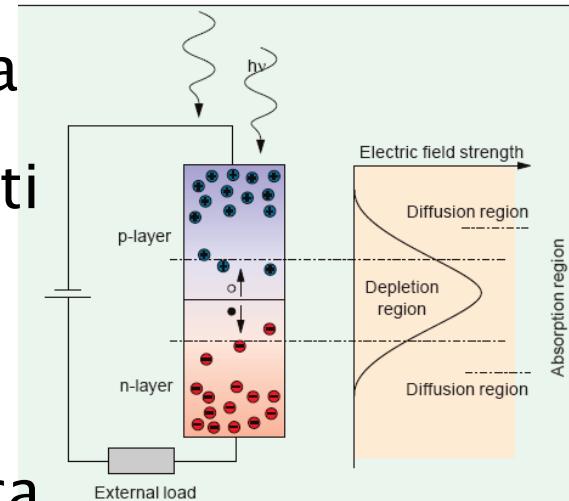
- ▶ Currentul invers al jonctiunii p–n, datorat agitatiei termice, prezent in absenta iluminarii
- ▶ Constituie o importanta sursa de zgomot (limiteaza aplicatiile Ge)

$$I_D = I_S \approx \frac{\beta \cdot kT}{eR_0}$$

- β – coeficient de idealitate $\beta=1\div 2$
- R_0 – rezistenta la intuneric a diodei (invers proportionala cu aria diodei)

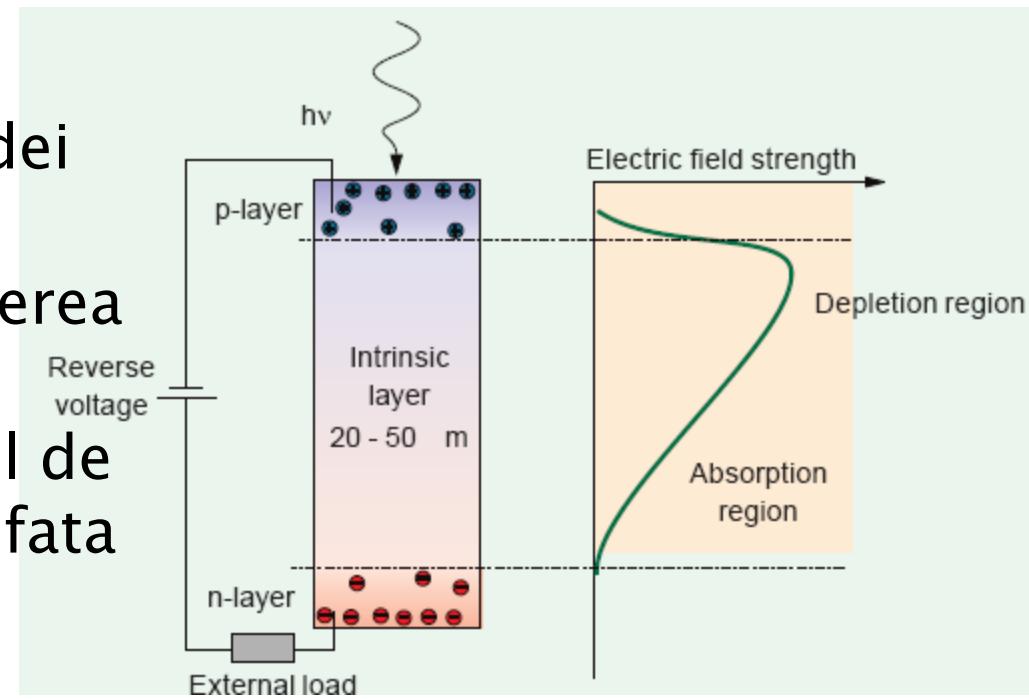
Fotodioda PIN

- ▶ Existenta campului electric in regiunea golita de purtatori face ca eventualii purtatori generati optic sa fie accelerati spre terminale pentru constituirea photocurentului
- ▶ Problemele utilizarii diodei pn polarizate invers ca fotodetector sunt generate de adancimea extrem de mica a zonei golite (w)
- ▶ Puterea optica absorbita in interiorul acestei zone e in consecinta redusa
- ▶ Puratori generati inafara zonei de golire ajung eventual in zona golita si vor fi accelerati spre terminale, dar viteza fenomenului este prea redusa pentru aplicatii in comunicatii

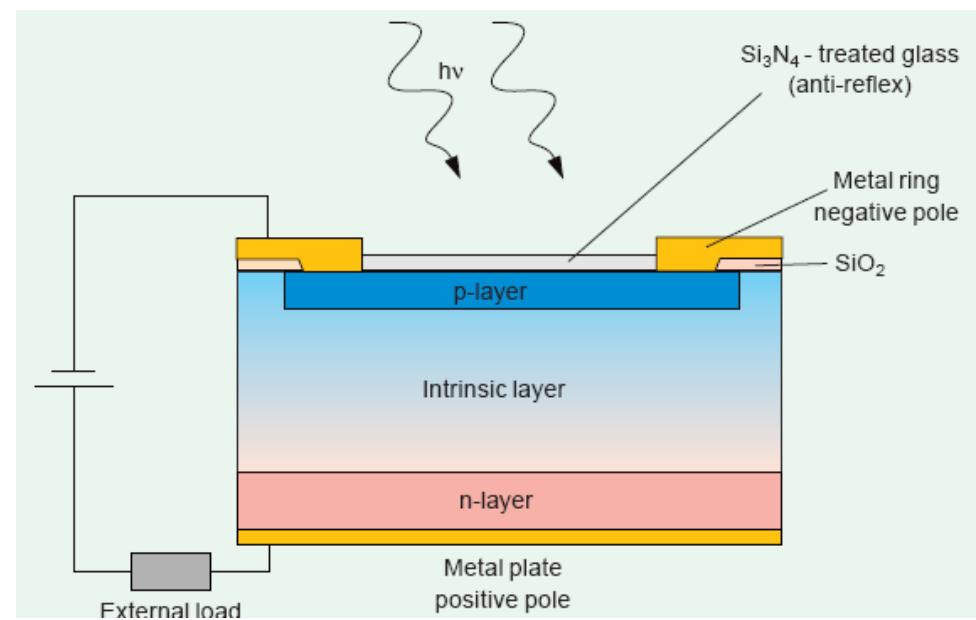
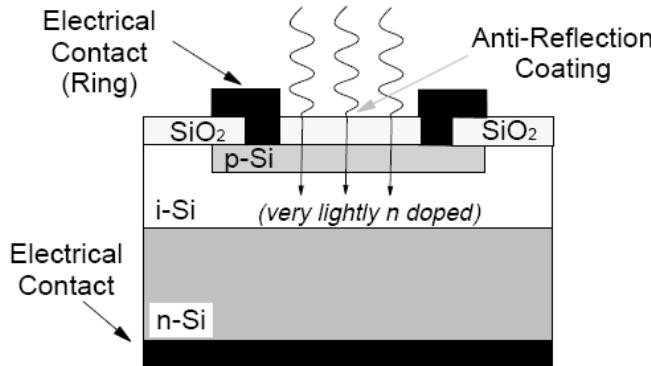
Fotodioda PIN

- ▶ Solutia consta in introducerea unui strat foarte slab dopat (intrinsec) intre cele doua zone ale diodei
 - creste volumul de absorbtie deci creste sensibilitatea fotodiodei
 - capacitatea jonctiunii scade ducand la cresterea vitezei
 - este favorizat curentul de conductie (mai rapid) fata de cel de difuzie

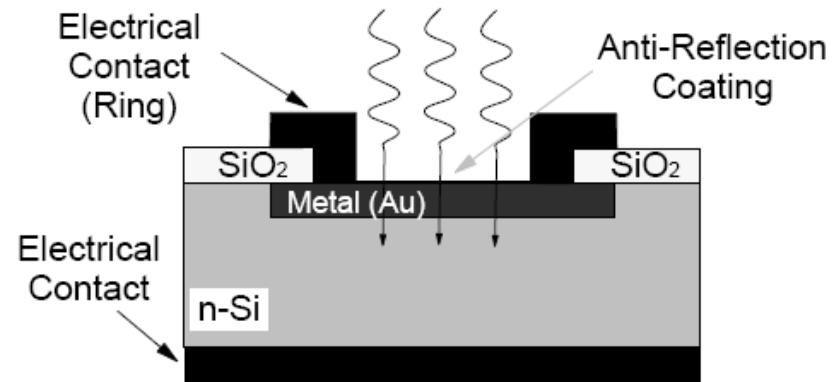
Structura fotodiodei PIN

- ▶ tipic, adancimea stratului intrinsec este de $20\text{--}50\mu\text{m}$
- ▶ cresterea suplimentara a adancimii ar duce la creterea timpului de tranzit
 - $w=20\mu\text{m} \rightarrow T_{tr} \approx 0.2\text{ns}$

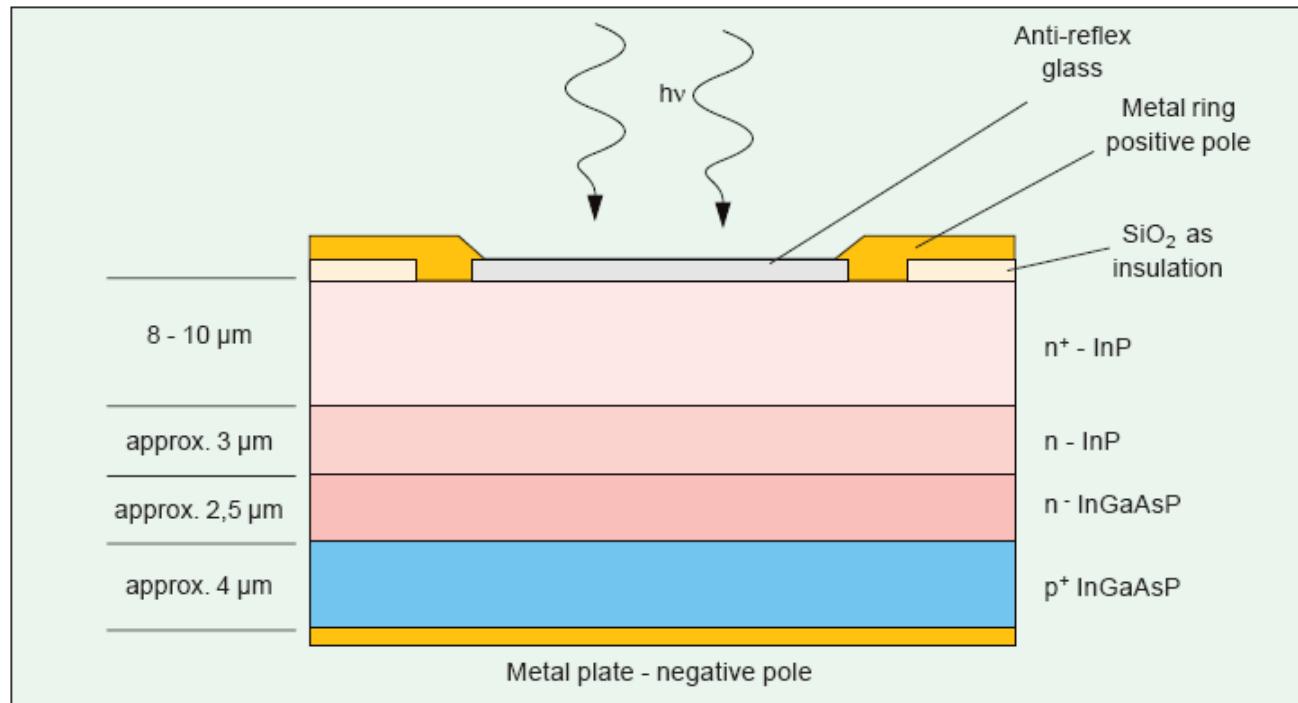
Structura fotodiodelor Schottky

- ▶ se bazeaza pe jonctiunea metal semiconductor
- ▶ vitezele de lucru sunt mult mai mari, metalul fiind un bun conductor realizeaza evacuarea mult mai rapida a purtatorilor din jonctiune
- ▶ permite utilizarea unor materiale cu eficienta mai mare dar care nu pot fi dopate simultan p
si n pentru utilizare in PIN
- ▶ modulatie cu 100GHz posibila

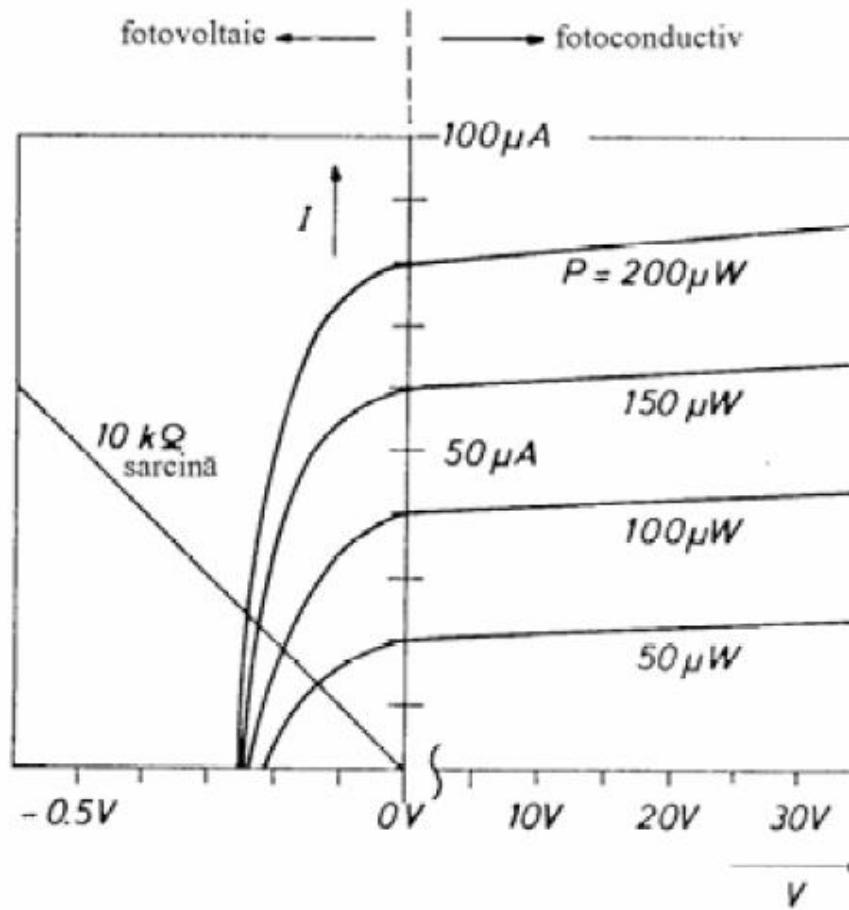

Fotodioda PIN pentru lungimi de unda crescute (1550nm)

- ▶ se utilizeaza tipic
 - InGaAsP pe substrat InP
 - GaAlAsSb pe substrat GaSb

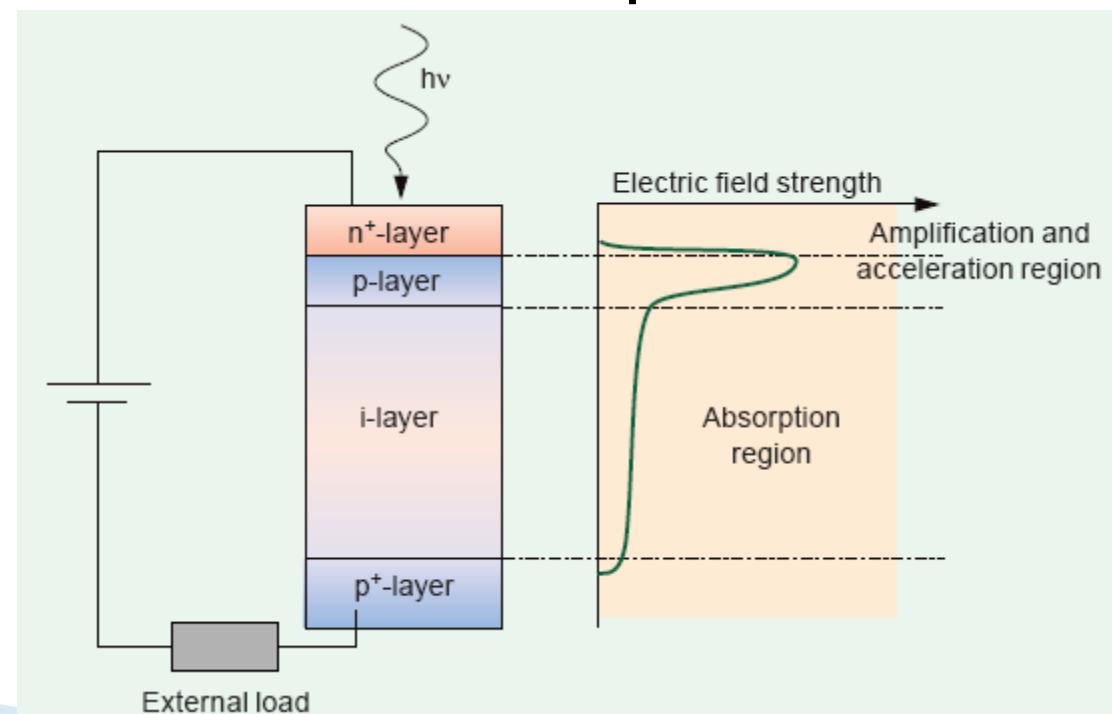
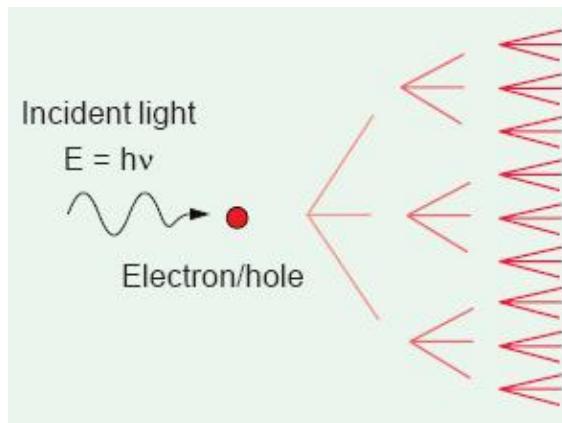

Caracteristici curent/tensiune

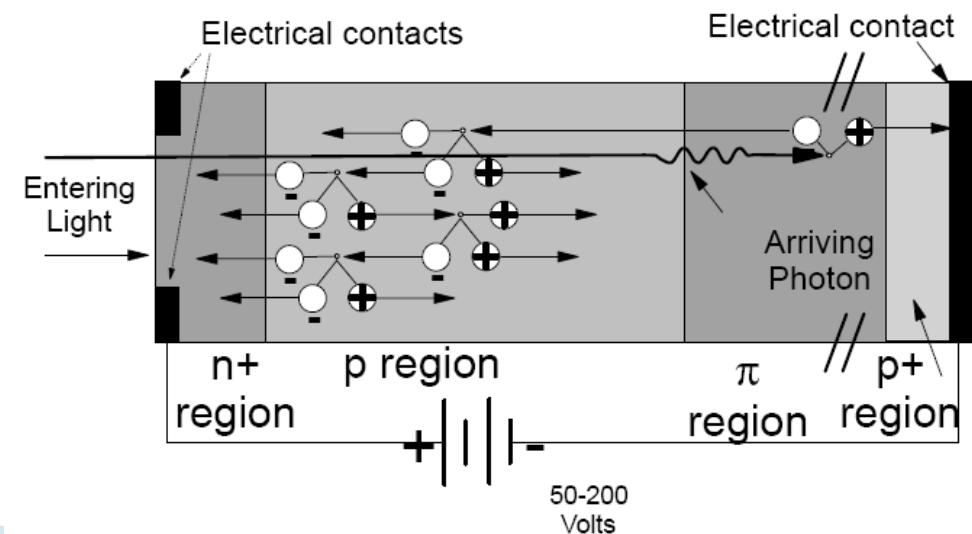
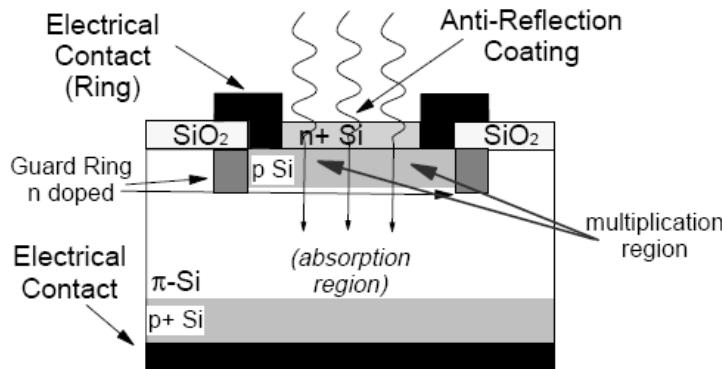
Fotodioda PIN cu multiplicare in avalansa

- ▶ daca viteza purtatorilor este suficient de mare genereaza noi perechi electron/gol prin ionizare de impact
- ▶ amplificarea are loc in acelasi timp cu detectia

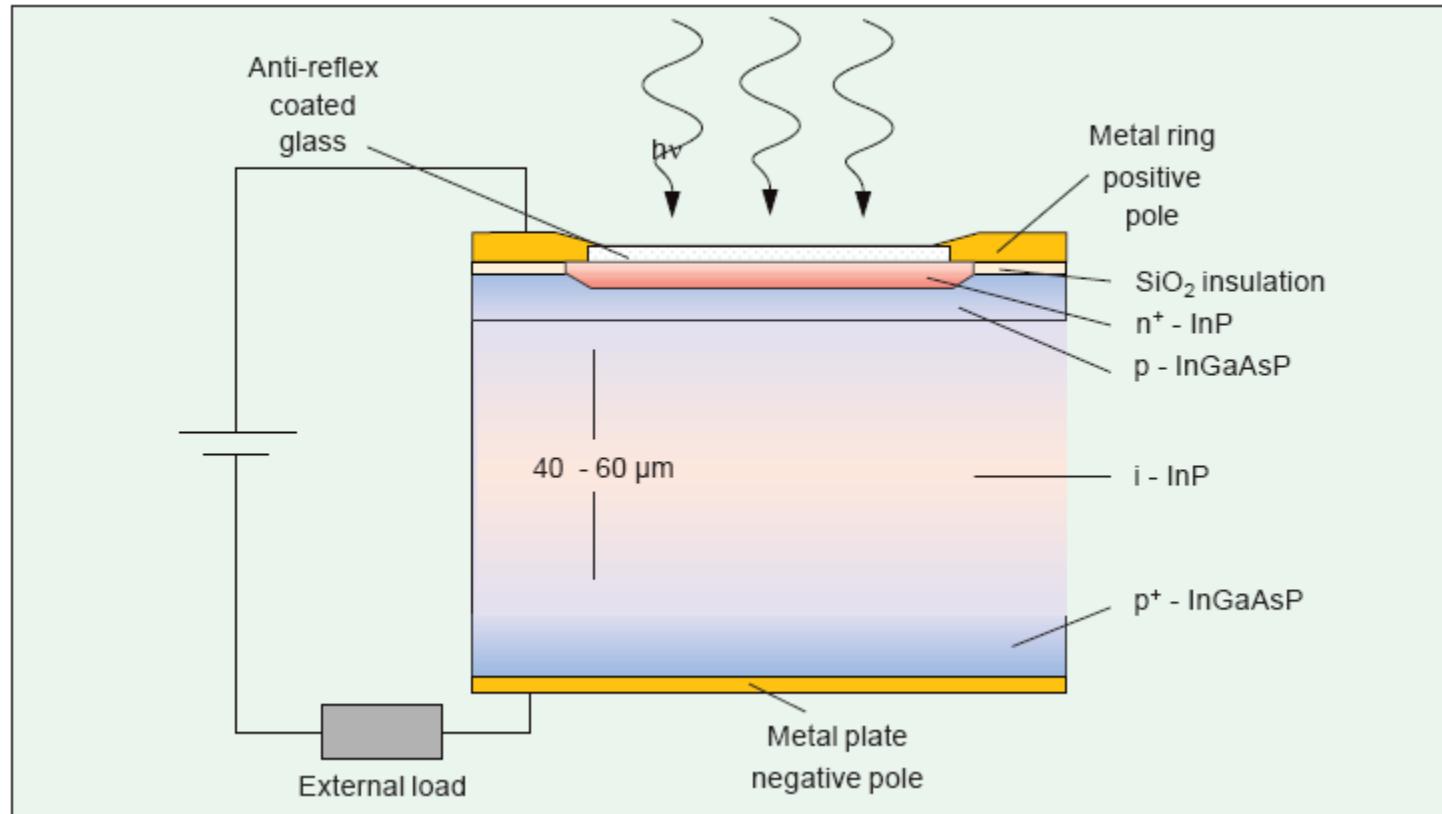

Functionarea fotodiodei cu multiplicare in avalansa

- ▶ campuri electrice de ordinul minim: 3×10^5 V/m, tipic: 10^6 V/m sunt necesare
- ▶ aceste campuri sunt generate de tensiuni inverse de polarizare de ordinul 50–300V
- ▶ structura este modificata pentru concentrarea campului in zona de accelerare

Structura fotodiodei cu multiplicare in avalansa

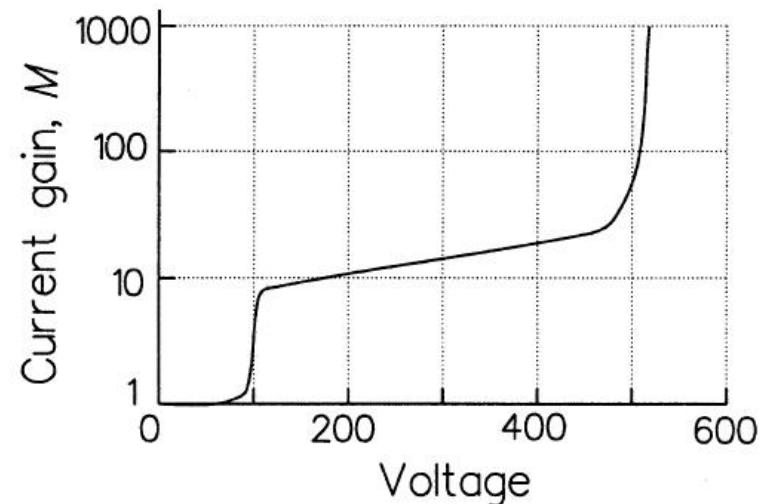
Caracteristicile fotodiodei cu multiplicare in avalansa

- ▶ factorul de multiplicare caracterizeaza amplificarea photocurentului generat

$$M = \frac{I_M}{I}$$

- ▶ Responzivitatea

$$R = \frac{I}{P_o} = \frac{\eta \cdot e \cdot \lambda}{hc} \cdot M$$

Dezavantaje

- ▶ tensiuni inverse de polarizare mari cresc complexitatea circuitului
- ▶ diodele cu multiplicare in avalansa sunt intrinsec mai zgomotoase (currentul de zgomot este amplificat de asemenea)
- ▶ factorul de multiplicitate are o componenta aleatorie (zgomot suplimentar)
- ▶ viteza mai redusa (timp de generare al avalansei)

Zgomotul traductorilor electro-optici

Capitolul 11

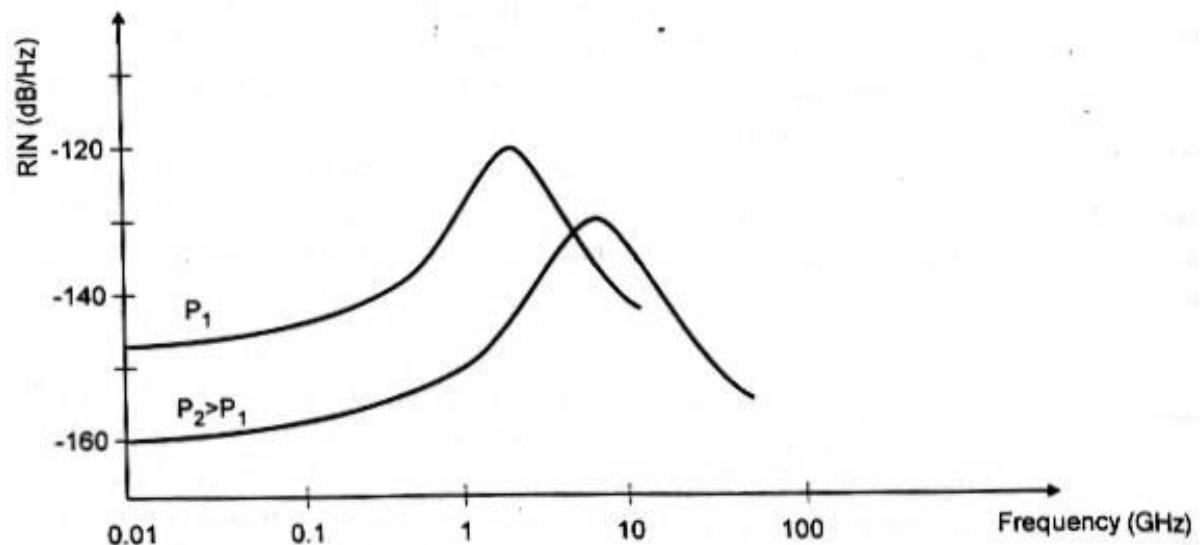
Zgomotul emitorilor optici

- ▶ LED
 - este considerat o sursa lipsita de zgomot
 - nu contamineaza semnalul cu zgomot suplimentar
- ▶ Dioda LASER
 - fluctuatii de faza, determina o largire a spectrului emis
 - fluctuatii de intensitate, determina zgomotul de intensitate introdus de dioda
 - RIN – Relative Intensity Noise

$$RIN[1/Hz] = \frac{\langle P_n^2 \rangle}{\langle P^2 \rangle \cdot BW}$$

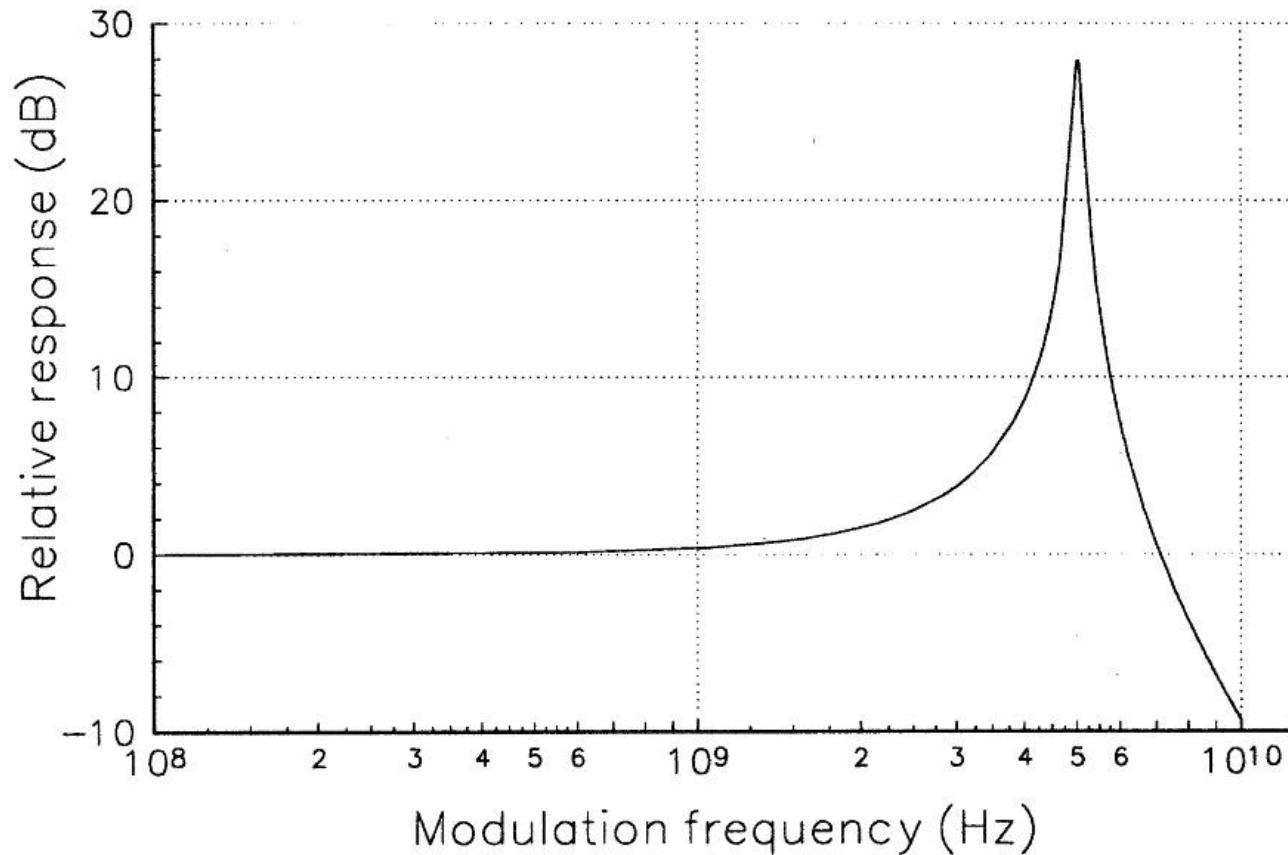
RIN

- ▶ reprezinta o densitate spectrala de zgomot
 - puterea de zgomot depinde de RIN si de banda semnalului
- ▶ Depinde de puterea semnalului
 - P^{-3} la puteri mici, P^{-1} la puteri mari

Raspunsul unei diode laser

- ▶ oscilatii de relaxare - x GHz

EIN

▶ Equivalent Input Noise

- R_i – rezistenta de intrare in circuitul de modulatie a diodei
- Variatiile de putere (zgomot) echivalente unor variatii de curent (zgomot) prin dioda

$$\langle P_n^2 \rangle = r \cdot \langle I_n^2 \rangle$$

$$EIN[W] = R_i \cdot \langle I_n^2 \rangle \quad 1 \text{ Hz banda}$$

$$EIN[W / Hz] = RIN \cdot (I_0 - I_{th})^2 \cdot R_i$$

Zgomotul fotodiodei

▶ NEP

- Noise Equivalent Power
- r – rezonabilitatea diodei

$$NEP[W] = \frac{\int \sqrt{\langle i_n^2 \rangle} df}{r}$$

- r depinde de λ , implica NEP depinde de λ
- În cataloge apare de obicei densitatea spectrală

$$NEP[W / \sqrt{Hz}] = \frac{\sqrt{\langle i_n^2 \rangle}}{r} = \frac{NEP}{\sqrt{BW_{PD}}}$$

Zgomotul fotodiodei

- ▶ NEP
 - cea mai mica putere detectabila

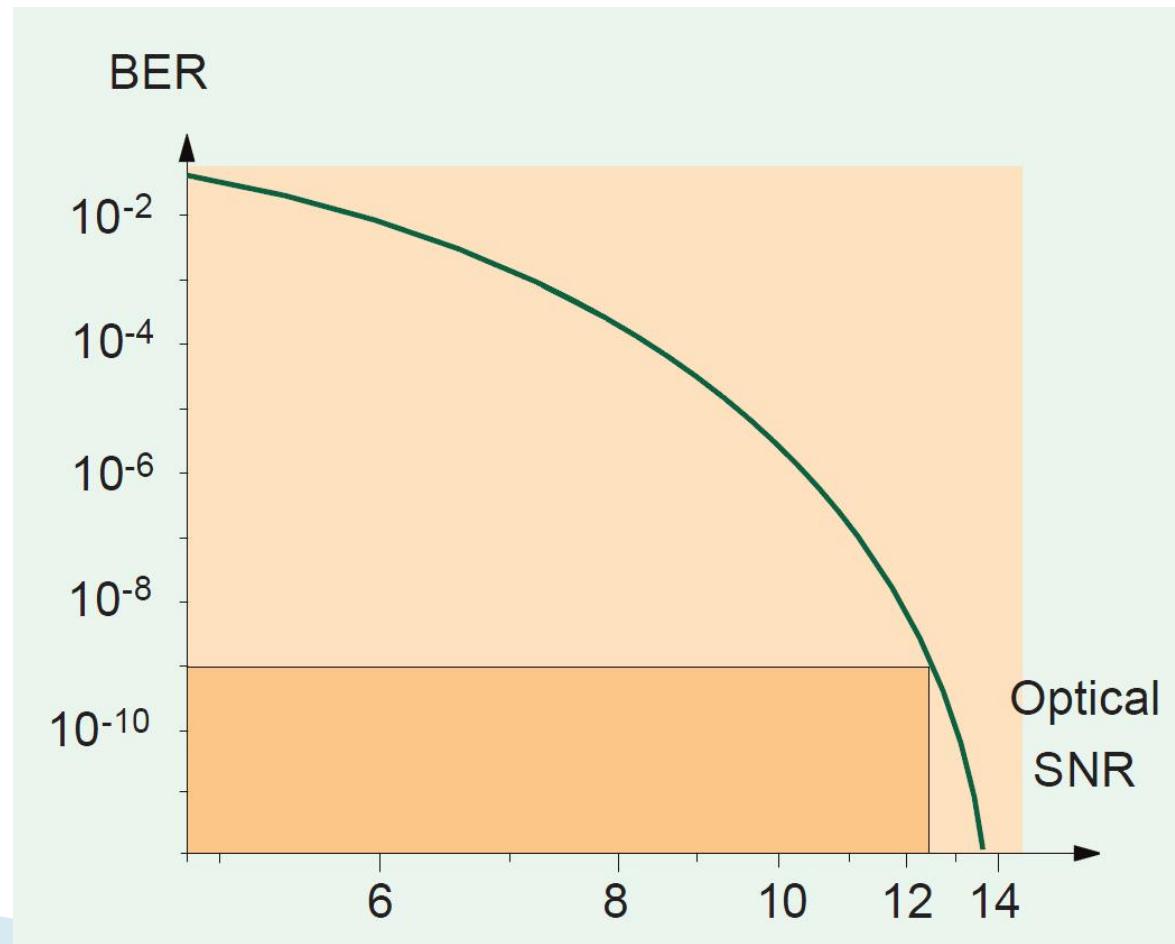
$$\langle i_n^2 \rangle = 2 \cdot e \cdot I \cdot BW_{PD} = 2 \cdot e \cdot (I_S + I_{dark}) \cdot BW_{PD}$$

$$P_{\min} = \frac{\sqrt{\langle i_n^2 \rangle_{\min}}}{r} = \frac{1}{r} \cdot \sqrt{2 \cdot e \cdot I_{dark} \cdot BW_{PD}}$$

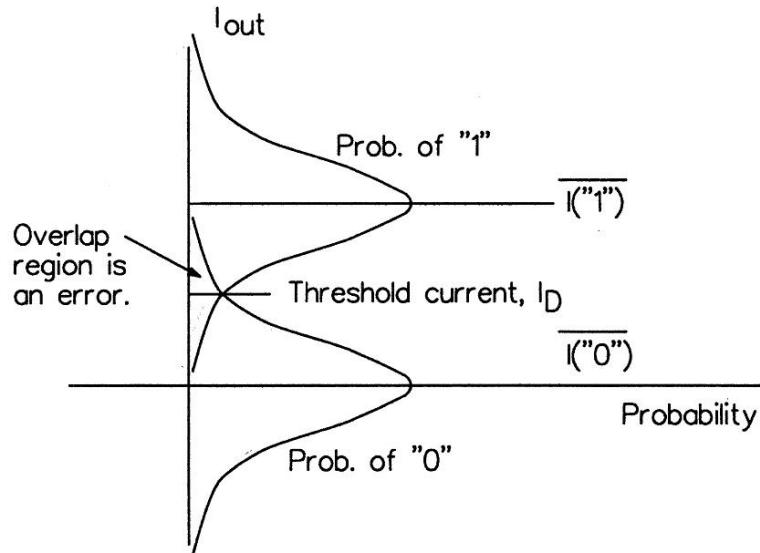
$$NEP[W / \sqrt{Hz}] = \frac{1}{r} \cdot \sqrt{2 \cdot e \cdot I_{dark}}$$

BER

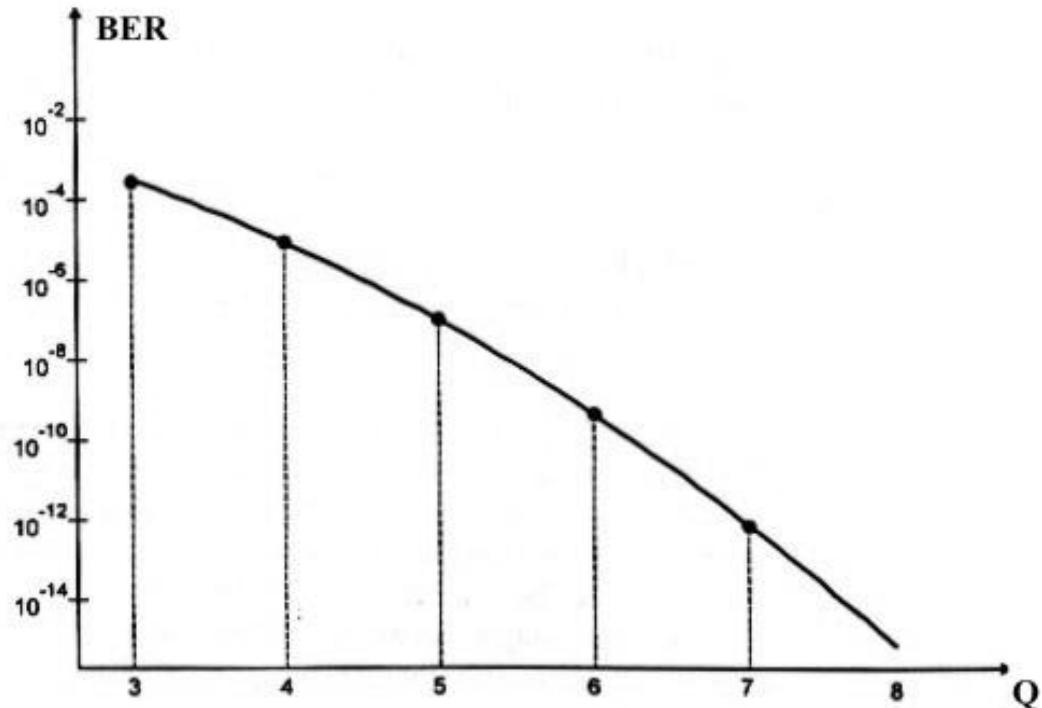
▶ Bit Error Rate

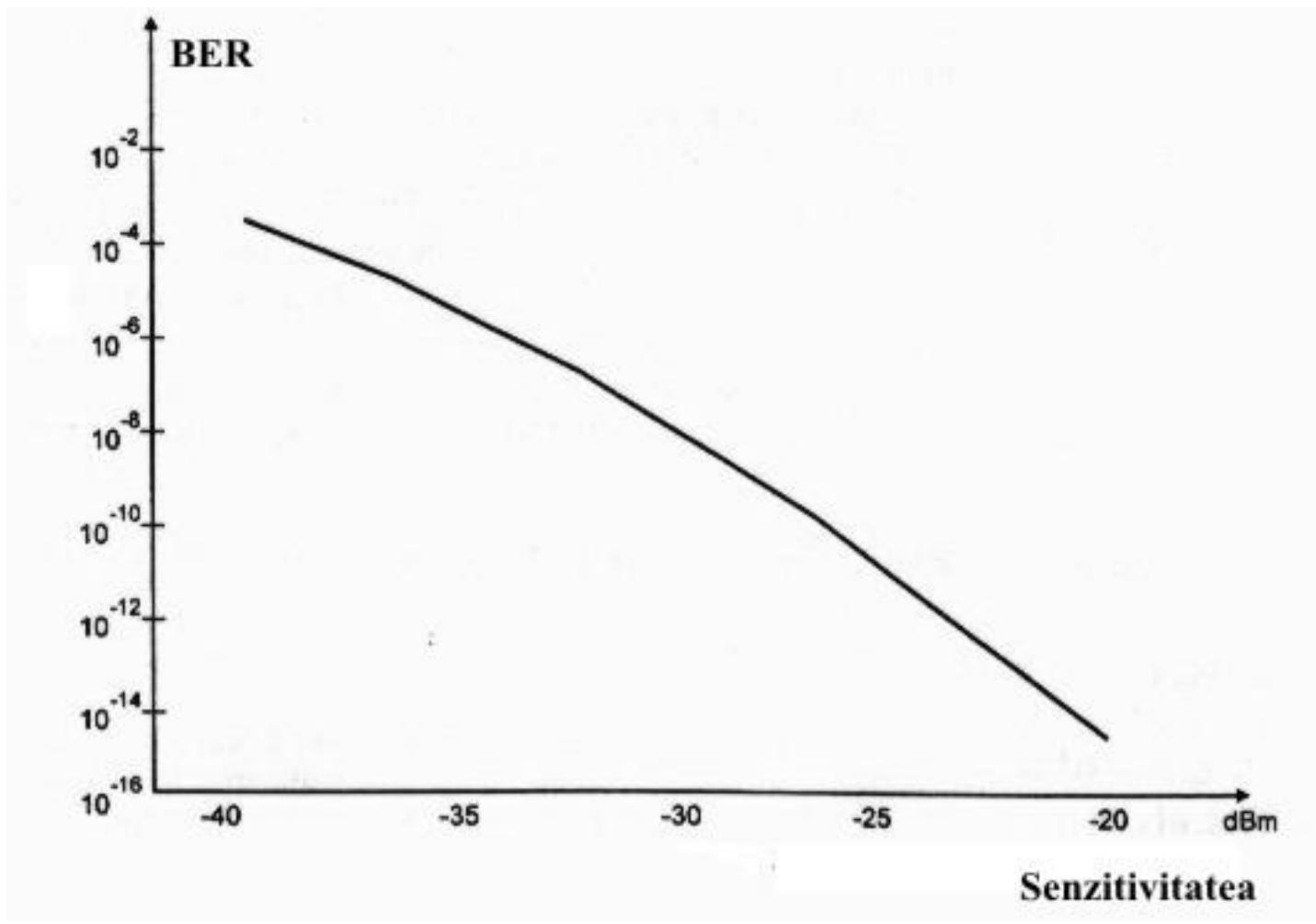
Probabilitate de eroare

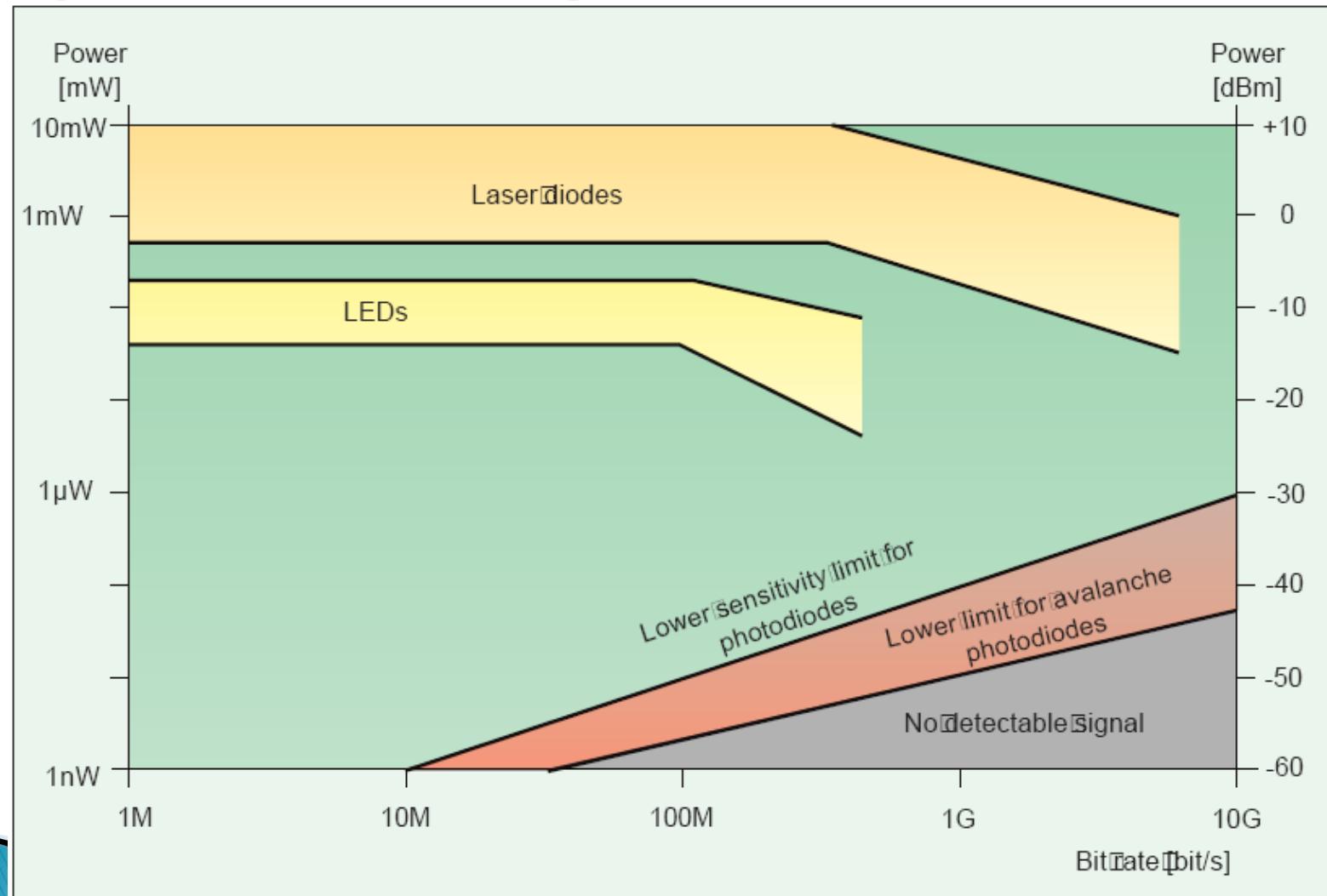
$$Q = \frac{\bar{i}(1) - I_D}{\sigma_1} = \frac{I_D - \bar{i}(0)}{\sigma_0}$$

Senzitivitatea unei diode

Limite putere/bandă a dispozitivelor optoelectronice

Contact

- ▶ Laboratorul de microunde si optoelectronica
- ▶ <http://rf-opto.etti.tuiasi.ro>
- ▶ rdamian@etti.tuiasi.ro